

DRAFT- MATRICA E REKOMANDIMEVE PËR PËRMIRËSIMIN E MEKANIZMAVE TË ZGJIDHJES SË MOSMARRRËVESHJEVE MIDIS BIZNESIT DHE ADMINISTRATËS PUBLIKE			SEKRETARIATI KËSHILLI I INVESTIMEVE SHKURT 2016
SHTYLLA	REKOMANDIMI	Institucioni Përgjegjës	AFATI
I. AKSES EFEKTIV PËR ANKIMIN ADMINISTRATIV	1. Lehtësim i aksesit për bizneset në ushtrimin e të drejtës së ankimit administrativ në çështjet fiskale. Pavarësisht se janë kryer përmirësime në këtë aspekt (p.sh: parashikimi në Ligjin 9920 i Garancisë Bankare si alternativë e parapagimit të shumës së detyrimit përpara apelimit). 1.1 Garantimi i aksesit real në procedurat e ankimimit, duke synuar lehtësimin në ligjet përkatëse të parakushteve për ankimim administrativ, mund të arrihet nëpërmjet njëres prej alternativave të mëposhtme: a) Bizneset të parapaguajnë vetëm një pjesë të vogël (10%-15%) të shumës së detyrimit (pa përfshirë gjokat) tatimor apo doganor të rivlerësuar dhe jo 100% sikurse aktualisht; ose b) Në vend të parapagimit të një pjese të detyrimit, subjektet të paguajnë vetëm një tarifë administrative të pakthyeshme për depozitimin e ankimit administrativ pranë strukturës apeluese, (p.sh. sipas modelit të zbatuar aktualisht për ankesat e paraqitura nga bizneset në KPP). 1.2 Legjislacioni në fushën tatimore dhe doganore duhet të lërë të hapur mundësinë e ankimit administrativ edhe nga subjektet <i>de facto</i> të falimentuara, kur këto të fundit të arrijnë t'a provojnë këtë situatë (p.sh. nëpërmjet një raporti të një eksperti të pavarur të fushës).	Ministria e Financave, Ministri i Shtetit për Marrdhëniet me Parlamentin, DPT/ DPD	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm

II. EFEKTIVITETI I STRUKTURAVE TË APELIMIT	2. Vendimet e DAT, si organi më i lartë administrativ për të vendosur mbi çështjet e Apelimit, duhet të jenë automatikisht të detyrueshme për Drejtorinë Rajonale të Tatimeve (DRT). E drejta e DRT për të ankimuar më tej në gjykatë vendimet e DAT sipas parashikimit të Nenit 109/3 të Ligjit Nr.9920 duhet të <i>shfuqizohet</i>.	Ministria e Financave, Ministri i Shtetit për Marrëdhëniet me Parlamentin, DPT	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	3. Të rritet efektivisht pavarësia e DAT dhe ndarja e funksioneve të saj nga struktura e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve (DPT). Krijimi i një organi kolegjal apelimi në vend të DAT me ligj të veçantë, në trajtën e një “<i>quasi gjykatë</i>” në kuadër edhe të planeve për bashkimin e administratës tatimore dhe administratës doganore për të shqyrtuar ankimet administrative (duke filluar nga një shumë e caktuar).	Ministria e Financave	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	4. Sugjerohet që të ketë një unifikim dhe centralizim të apelimit të Inspektoriateve në Inspektoriatin Qëndror për të rritur profesionalizmin, pavarësinë dhe besimin e ankimit në Inspektoriatet Shtetërore. Për këtë rekomandohet: a) Amendimi i Ligjit Nr. 10433, datë 16.06.2011 “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë” në mënyrë që të përcaktohen kompetencat, struktura dhe procedura që do të kryet në Inspektoratin Qëndror në lidhje me apelimin e vendimit përfundimtar nga ana e subjekteve të inspektimit. - të shfuqizohen pika 2 dhe pika 3 e nenit 51, në mënyrë që kjo pjesë e procedurës (ankimimi) të centralizohet dhe të kryhet nga një organ i specializuar i sistemit të inspektimit siç është Inspektorati Qëndror. - të ndryshohet edhe pika 4, e nenit 16, për të lejuar vendimarrjen e Inspektoratit Qendror në rastet e ankesave nga subjektet e inspektimit ndaj vendimit përfundimtar të inspektimit. - Ky funksion të shtohet edhe në funksionet e Inspektoratit	Inspektorati Qëndror, Ministër për Inovacionin dhe Administratën Publike	☐ Afat-shkurtër ☐ Afatmesëm

	Qendror në pikën 2 të nenit 16 të ligjit të inspektimit të unifikohet “Organi Epror” me VKM për krijimin e organit epror duke shfuqizuar pikat e VKM-ve të inspektorateve shtetërore të rikrijuara pas hyrjes në fuqi të ligjit të inspektimit, të cilat kanë të bëjnë me “Organin Epror”.		
	5. Të hartohen/përfshihen në akte të brendshme të institucioneve (si AKBN, Inspektoriatë, Tatime, Dogana, etj) mekanizmat e konsultimit paraprak dhe konstruktiv me biznesin për trajtimin e problematikave dhe zgjidhjen e tyre (në bazë dhe për zbatim të Ligjit 146/2014).	AKBN, Inspektoriat Qëndror, DPT, DPD	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	6. Informatizim (e-filing, online statements, shkëmbim informacioni etj.) i sistemeve midis institucioneve të Administratës dhe shkëmbim <i>online</i> të informacionit, si p.sh Tatime, Dogana, ZVRPP, Drejtoritë e Transportit etj. - përmirësim të koordinimit institucional (kjo jo vetëm do shkurtonte kohe e perpunimit administrativ por do të rriste edhe transparencën),	Ministri i Inovacionit dhe Administratës Publike, DPT, DPD, ZVRPP	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	7. Interpretimi me ane të një udhëzimi të posaçëm të Këshillit të Ministrave për procedurat që duhet të ndiqen në rastin e zbatimit të rekomandimeve të lëna nga raportet e KLSH. Organet e administratës publike duhet të shqyrtojnë me grupe pune detyrat dhe rekomandimet e lëna nga KLSH, duke shmangur zbatimin <i>a priori</i> të tyre, sidomos në rastin kur nga zbatimi i tyre arbitrar, çënohet siguria juridike dhe të drejta të ligjshme të bizneseve. Kjo do të ulte edhe kostot për buxhetin e Shtetit, në rastin kur e drejta e bizneseve do të vendosej në vend nga gjykatat dhe Shteti do të ishte i detyruar të dëmshpërblente bizneset për dëmin e shkaktuar.	Kryeministria MF	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm

	8. Unifikimi i afateve të ushtrimit të së drejtës së ankimit administrativ është i domosdoshëm. Rekomandohet që afati i ushtrimit të ankimit administrativ të jetë brenda 30 ditëve nga dita e marrjes dijeni mbi aktin administrativ. Me hyrjen në fuqi në Kodin e Ri të Procedurave Administrative në Qershor 2016, kërkohet përgatitja, rishikimi, publikimi në kohë i procedurave të veçanta administrative për të qenë në përputhshmëri me Kodin e Ri si edhe ndërgjegjësimi i vetë institucioneve. Monitorim i procesit nga Këshilli i Ministrave.	Kryeministria dhe Ministria e Drejtësisë, MF	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	9. Qëndrueshmëri e stafit dhe ngritje e vazhdueshme profesionale e strukturave të apelimit në institucione. Programe trajnimi të përbashkëta midis bizneseve dhe administratës do të parandalonin mosmarrëveshjet midis palëve. Njëkohësisht sugjerohet edhe trajnime të vazhdueshme dhe të përbashkëta midis Gjykatave Administrative, Administratës Tatimore dhe Doganore nëpërmjet shkollës së Magjistraturës me ndihmën edhe të shoqatave të biznesit si psh, Shoqata e Shqiptare e Bankave. Kjo do të ndihmonte edhe në unifikimin e praktikave si për administratën ashtu edhe për Gjyqësorin. Të parashikohen në programet vjetore të punës së Shkollës së Magjistraturës dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Doganave.	Ministria e Financave, Ministria e Drejtësisë, Shkolla e Magjistraturës, DPT, DPD	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	10. Unifikimi i praktikave dhe përgatitja e komentareve për rastet e ngjashme sidomos në Tatime, Dogana dhe Inspektoriate, mundësisht në këndvështrim sektorial si ai bankar, agro-industri, burime natyrore, etj. Kjo shikohet si një ndër elementët më të domosdoshëm, të cilët do të reduktonin në një masë të konsiderueshme numrin e ankimeve ndaj vendimeve të administratës tatimore dhe përmirësimin e treguesit të perceptimit të bizneseve lidhur me të. Një rol shumë të rëndësishëm në unifikim duhet të luajë edhe Avokatura e Shtetit, nëpërmjet rolit të saj aktiv me interpretime	DPT, DPD, Inspektorati Qëndror, MF, Avokatura e Shtetit	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm

	për çështje ligjore me karakter përgjithësues për të gjithë administratën publike. Për këtë janë të nevojshme edhe ndryshime ligjore në Ligjin Nr. 10018 datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit”. 11. Krijimit i një sporteli unik për informim dhe ndërgjegjësim të biznesit për të qenë në pajtueshmëri me kërkesat e legjislacionit (eficenca e strukturave që i shërbejnë biznesit në Tatime/Dogana/QKB)	DPT, DPD, QKB, Donatorë	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
III. TRANSPARENCA E STRUKTURAVE TË APELIMIT	12. Vendimet e DAT/Inspektoriateve/DPD duhet të publikohen në mënyrë sistematike. Ky detyrim si dhe zbatimi i afateve të parashikuara nga ligji brenda të cilave administrata duhet tu përgjigjet ankesave të bizneseve duhen të jenë pjesë e programit të audimit të brendshëm. Kontrolli i zbatimit të parimeve të ankimit garanton një administratë të përgjegjshme dhe profesionale ndaj biznesit.	DAT, DPT, DPD, Inspektorati Qëndror	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm
	13. Publikimi i raporteve vjetore të DPT, DPD dhe Inspektoriateve të veçantë si edhe përfshirja në këto raporte vjetore edhe të rezultateve të ankimeve administrative dhe informacion mbi ecurinë e tyre në Gjykatë.	DAT, DPT, DPD, Inspektorati Qëndror	☐ Afatshkurtër ☐ Afatmesëm

Matrica e Rekomandimeve për Përmirësimin e Mekanizmave të Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve ndërmjet Biznesit dhe Administratës Publike (Matrica), është rezultat i Dokumentit të Punës i përgatitur nga Sekretariati i Këshillit të Investimeve gjatë Janar – Shkurt 2016. Qëllimi i Matricës është të përmbledhë Rekomandimet dhe Zgjidhjet e propozuara në Dokumentin e Punës. Gjithashtu, Matrica shërben edhe si një Plan i Brendshëm Monitorues i Sekretariatit në mënyrë që të ndjekë zbatimin e Rekomandimeve sipas afateve të mëposhtme:

- **Afatshkurtër**- periudhë nga 1 muaj në 6 muaj

Afatmesëm – periudhë nga 6 muaj në 1 vit.

Shkurtime: **QKB** – Qendra Kombëtare e Biznesit
AKBN – Agjensia Kombëtare e Burimeve Natyrore
DAT – Drejtoria e Apelimit Tatimor
DPD – Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
DPT – Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve